

BİREYSEL FARKLILIKLAR

Çocuğumuzun bireysel farklılıklar hakkında daha da bilinçlenmesi için ailenin de öğrencide farkındalık oluşturması gerekmektedir. Çocuklar ebeveynlerin dediklerini değil yaptıklarını daha kolay öğrenmektedir. Bu anlamda çocuklarımıza daima uygun model olmalıyız

Bireysel özellikler: İnsanları birbirinden ayıran, bizi biz yapan özelliklerimizdir. Bu özelliklerimiz sayesinde diğer insanlardan ayrılırız.

Bireysel özellikler üçe ayrılır:

Fiziksel Özellikler: Boy, kilo, göz rengi, saç rengi gibi dışarıdan bakınca fark edilen özelliklerdir. Yani bireylerin dış görünüşlerine fiziksel özellikler denir. Fiziksel özelliklerimizi ailemizden alırız. Boy ve kilo çevresel etkenlere göre değişim ve gelişim gösterir. Bu yüzden çocuklarımızın sağlıklı beslenmesine ve fiziksel aktiviteler yapmasına önem vermeliyiz.

Duygusal Özellikler: Yaşamımız boyunca başımızdan geçen aynı olaylar her bireyde farklı duygulara neden olur. Sevdiğimiz şeyler, nefret ettiklerimiz, korkularımız, üzüntülerimiz, heyecanlarımız, sevinçlerimiz, şaşkınlıklarımız, utançlarımız, öfkelerimiz, endişelerimiz, kaygılarımız farklıdır.

Zihinsel Özellikler: Hepimizin düşüncesi, ilgi ve yeteneği farklıdır.

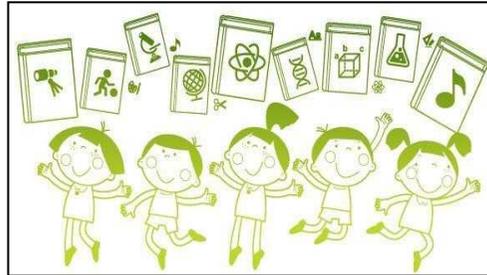
- Bazı insanlar satranç oynamayı severler.
- Bazı insanlar spor yapmayı isterler.
- Bazı insanlar çok güzel resim yaparlar.

- Bazı insanlar müziğe ilgi duyarlar, müzik aletleri çalarlar.
- Bazı insanlar matematik hesaplarını çok hızlı yaparlar.
- Bazı insanlar kitap okumayı çok isterler.

İnsanların sahip olduğu fiziksel, zihinsel ve duygusal özellikler onların kişiliklerinin bir parçasıdır. Kendi özelliklerinin farkında olan bireyler var olan özelliklerini geliştirerek başarıyı yakalayabilirler.

*Bir kişinin **fiziksel özelliklerini** dış görünüşünden anlayabiliriz ama **kışisel özelliklerini** anlamamız için kişilerle ile arkadaş olmamız gerekir. Onları yakından tanımamız gerekir. Bireysel farklılıklara ilişkin diğer bireylerle dalga geçme, onları küçük görme, oyunlara almama ve hatta yok sayma gibi olumsuz davranışların yanlış olduğunu çocuklarımıza muhakkak öğretmeliyiz.

*Bireysel farklılıklara **saygı** duymalıyız. Farklılıkları kabul etmek bireylerin **barış ve huzur** içinde yaşamasını sağlar.

Var olan bireysel farklılıkları;

Fark etmezsek,

Yok sayarsak,

Görmezden gelir ve onları kabul etmeyerek değiştirmeye çalışırsak,

Çocuğu başkalarıyla kıyaslırsak

Bu bireyler nasıl hisseder, ne düşünür ve nasıl davranırlar?

Bireysel farklılıkların farkında olmazsak;

Gelişimi için ihtiyaç duyduğu gereksinimleri karşılayamayız.

Potansiyelini gerçekleştirme için uygun ortamı sağlayamayız.

Geleceğe ilişkin umutsuzluk yaşar.

Bireysel farklılıkları yok sayarsak;

Çocuk anlaşılmamış hisseder.

Öfkeli ve saldırgan davranışlar sergiler. Güvenli olmayan ortamlara girme ihtimali artar.

Aile bağları zayıflayarak riskli davranışlar sergiler.

Bireysel farklılıkları kabul etmeyerek değiştirmeye çalışırsak;

Çocuğu başaramayacağı şeylere zorlayarak başarabileceklerini görmezden geliriz.

Aile içi iletişimi olumsuz etkiler, çocuğun düşük benlik saygısı oluşturmasına sebep oluruz.

Psikolojik sağlamlığı düşer, kendini yetersiz ve başarısız hissetmeye başlar.

Bireysel farklılıkları görmezden gelerek çocuğu başkalarıyla kıyaslarsak;

Çocuk değersiz hisseder.

Ruhunda onarılmaz yaralar açılır.

Hem ailesine hem de kıyaslandığı kişilere karşı öfke duygusu artar.

Kullanılabilecek Stratejiler

Farklılıklara değer verme:

Çocuğunuzu bütünüyle tanıyarak, yapabildikleri ve yapamadıklarıyla kabul etmek.

Gelişimini destekleyici olmak.

Çocuğunuzdaki bireysel bir farklılıktan dolayı endişelendiğinizde yaşanan durumu anlamak için kendinize ve çocuğunuza zaman verin.

İletişim ve beklentilerinizde net ve saygılı olun. Bireysel farklılıklara saygı duyan bir dil kullanımı tercih edin, etiketleyici sözcüklerden kaçının.

Çocuğunuzun güçlü yanlarını fark etmeye çalışın. Güçlü yanlarını ortaya çıkarabilecek bir ortam hazırlayın.

Farklılıklarının çocuğunuzu eşsiz ve özel yaptığının bilin.

Farklı özelliklerin bir üstünlük veya zayıflık olmadığını çocuğunuza model olarak anlatmaya çalışın.

Tüm çocuklar farklı ve özeldir, bu farklılıklar için her çocuğunuza zaman ayırın.

Farklılıkların anlaşılmasında çocuğunuzda kaygı yaratır.

Çocuğunuza yeteneklerine uygun ortamlar oluşturup görevler vererek öz yeterlilik duygusu geliştirmesine yardım edin.

Çocuğunuzu bir koşul göstermeden sevdiğinizi gösterin.

[Bireysel farklılıklarına saygı duyduğunuzda çocuğunuz nasıl hisseder ve ilişkinizde neler değişir?](#)

Aile ortamına ilişkin aidiyet hisseder. Kendini güvende

hisseder.

Çocuğunuz da farklılıklara saygı duymayı öğrenir.

Problem çözme becerisi artar. Olumlu benlik algısı oluşturur.

Kendini saklama ihtiyacı hissetmeden benliğini rahatça ortaya koyabilir.

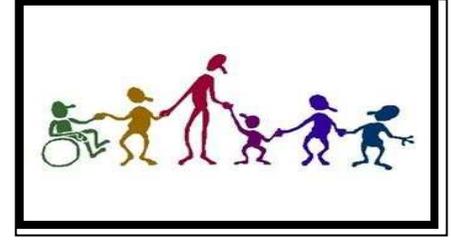
Etkin dinleme, kendini doğru ifade etme, sınırlarını koruma becerileri gelişir.

Sorumluluk almaya yönelik motivasyonu artar. Aile içi paylaşım artar.

Adil olmak, bireysel farklılıklara saygı ile mümkündür.

Eşit olmak adil olduğumuz anlamına gelmez. Çocuğun ihtiyaçlarını fark eder ve uygun çözümler sunarsak adil olabiliriz. Bireylerin farklılıklarına uygun gelişimsel ve potansiyel özellikleri göz önünde tutularak sunulan imkanlar başarının anahtarıdır.

BİREYSEL FARKLILIKLARA SAYGI

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA SERVİSİ